

то камъкъ-тъ или топка-та тъне до дъно-то ако е влаже-то доста дълго. — Като знаемъ еще, че ни едно тѣло не може да ся дѣне нѣйдѣ отъ земъкъ-тѣ, на които странъ и да ся завръли и тыкне, а все си ся повръща пакъ на земъкъ-тѣ, ные на здраво и основно можемъ да речемъ, че всички земни тѣла тяглатъ право камъ земъкъ-тѣ. Това тягленіе, кое-то става отъ привлѣкащелнѣкъ силѣ на земъкъ-тѣ, нареченено е притижение или тягненіе. Покрай притяженіе-то си всяко тѣло натиска и тягне на подпора, кой-то го подпира; ако ли ся обѣси нѣкое тѣло на нѣщо на пр. на нищка, на влаже, и пр. то тѣло-то ще тягли и опина нищка-тѣ или онова, на кое-то виси. *Натискъ-тѣ, съ кой-то тѣла-та натискашь на подпоркъ-тѣ си, или опинать камъ земъкъ-тѣ нищка-тѣ, на които висяшь, зѣве ся тягота или тяжестъ.*

Земя-та е валчеста та всичка-та ѝ повръхнина иде еднакво на далечь отъ срѣдѣкъ-тѣ ѝ. А зачто-то отъ всѣдѣ земя-та все тягли тѣла-та и гы привлича камъ себе, то всички тѣла, кога падать тяглать по посокѣ право камъ срѣдѣкъ-тѣ на земъкъ-тѣ, дѣ-то е съсрѣдо-точена всичка-та ѝ привлѣкателна сила.

Земя-та тягли камъ себе всички вещественны частици все съ еднаквѣ силѣ; а колко-то повече вещественни частици има у едно тѣло, съ толкова по-голѣмѣ силѣ ще го тягли. Оттукъ ся разбира че тѣла-та сѫ по-тежки, кога-то имѣть по-голѣмъ купъ вещество.

За да познаемъ колко тягне нѣкое си тѣло требува да го прѣмѣримъ, сир. да го сравнимъ съ тяготѣкъ-тѣ на нѣкое друго тѣло, кое-то ся знае вече и е земено за мѣрѣ или единицѣ за тяготѣ. У Турско за мѣрѣ на тяготѣ ся зима ока или килограмъ.